

"אדם מחפש את עצמו"

משמעות החיים



רמח"ל א'

- תכלית האדם היא להנות משכינתו של הקב"ה בעולם הבא
- יזכה בתכלית זאת אדם העמל ומכין עצמו בעולם הזה
- האמצעי להכנה זו הם המצוות
- האדם נמצא בהתמודדות עם התאוות ושכרו ניתן ע"פ הנצחון במלחמה זו.

יסוד החסידות ושרש העבודה התמימה הוא, שיתברר ויתאמת אצל האדם מה חובתו בעולמו, ולמה צריך שישים מבטו ומגמתו בכל אשר הוא עמל כל ימי חייו. והנה מה שהורונו החכמים זכרונם לברכה הוא, שהאדם לא נברא אלא להתענג על ה' ולהנות מזיו שכינתו, שזהו התענוג האמיתי והעדין הגדול מכל העדוניהם שיכולים להמצא, ומקום העדין הזה באמת הוא העולם הבא, כי הוא הנברא בהכנה המצטרקת לדבר הזה. אך הדרך כדי להגיע אל מחוז חפצנו זה, הוא זה העולם, והוא מה שאמרו זכרונם לברכה (אבות ד', ט"ז): העולם הזה דומה לפרוזדור בפני העולם הבא. והאמצעים המגיעים את האדם לתכלית הזה הם המצוות אשר צונו עליהן האל יתברך שמו. ומקום עשיית המצוות הוא רק העולם הזה. על כן הושם האדם בזה העולם בתחלה, כדי שעל ידי האמצעים האלה המזדמנים לו כאן יוכל להגיע אל המקום אשר הוכן לו, שהוא העולם הבא, לרוות שם בטוב אשר קנה לו על ידי אמצעים אלה, והוא מה שאמרו זכרונם לברכה (תלמוד בבלי ערובין כ"ב, ע"א): היום לעשותם ומחר לקבל שכרם.

וכשתסתכל עוד בדבר תראה, כי השלמות האמתית הוא רק הדבקות בו יתברך, והוא מה שהיה דוד המלך אומר (תהלים ע"ג, כ"ח): "ואני קרבת אליהם לי טוב", ואומר (שם כ"ז, ד'): "אחת שאלתי מאת ה' אותה אבקש, שבת בבית ה' כל ימי חיי לחזות בנעם ה'", וכו', כי רק זה הוא הטוב, וכל זולת זה שיחשבוהו בני האדם לטוב אינו אלא הבל ושוא נתעה. אמנם לכשיזכה אדם לטובה הזאת, ראוי שיעמל ראשונה וישתדל ביגיעו לקנותה. והינו, שישתדל לדבק בו יתברך בכל מעשים שתולדתם זה הענין, והם הם המצוות.

והנה שמו הקדוש ברוך הוא לאדם במקום שרבים בו המרחיקים אותו ממנו יתברך. והם הם התאוות החמירות, אשר אם ימשך אחריהן הנה הוא מתרחק והולך מן הטוב האמיתי. ונמצא שהוא מושם באמת בתוך המלחמה החזקה, כי כל עניני העולם בין לטוב בין למוטב הנה הם נסיונות לאדם. העני מצד אחד והעשר מצד אחד, כענין שאמר שלמה (משלי ל', ט'): "פן אשבע וכחשתי ואמרתי מי ה', ופן אורש וגנבתי ותפשתי שם אלהי". השלון מצד אחד והיסורין מצד אחד, עד שנמצאת המלחמה אליו פנים ואחור. ואם יהיה לבן חיל וינצח המלחמה מכל הצדדין – הוא יהיה האדם השלם אשר יזכה לדבק בבוראו, ויצא מן הפרוזדור הזה ויכנס בטרקלין לאור באור החיים. וכפי השעור אשר קבש את יצרו ותאוותיו ונתרחק מן המרחיקים אותו מהטוב ונשתדל לדבק בו – כן ישיגהו וישמח בו...

האדלת שם ה' בעולם - איך?

בחור עם כיפה / אורי אורבק

כשהייתי ילד קטן עם כיפה
-עניתי לשכנה אחת בחוצפה
:מיד היא אמרה
"בושה וחרפה, כק מדבר ילד עם כיפה"

כשהייתי נער ולא קמתי לזקנה
(..אולי שקצתי בשניה)
היא מיד נצצה את כתפי בכתפה
"לא מתבייש? בחור עם כיפה"

כשהלכתי לצבא ו"שברתי" שמירה
הקצין קצת כחכו והציר הצרה
,דווקא ממק איש לא ציפה"
"סוף סוף..בכל זאת - עם כיפה

אז הורדתי את הכיפה והנחתי בפניה
והתחלתי לענות בחוצפה לשכנה
ובאוטובוס בכלל לא קמתי לזקנה
,ובשמירות "הרצתי" כלאת שניה

אז דתי אחד שראה אותי, אמר בלי חיוק
...זה בכלל כמובן עניין של חינוך"
,רואים שזה חילוני מלידה, בלי ערכים טיפה
כק, לא מתנהג בן-אדם עם כיפה



רמחל יט'

• ישנם שתי דרגות בעבודת ה':

דרגה גבוהה יותר שאינה מחפשת רק את השכר האישי אלא מטרתה היא הגדלת כבוד ה' בעולם .

דרגה בסיסית- עבודת ה' על מנת לקבל שכר בעולם הבא

• אדם כזה מנסה בכל כוחו להגדיל כבוד ה' ומלא צער על המעטת כבודו.

ומתוך כך מלא בצער על הגלות והחורבן

... ודאי שמי שמתכונן בעבודתו לטהר נפשו לפני בוראו, למען תזכה לשבת את פניו בכלל הישרים והחסידים, לחזות בנעם ה' לבקר בהיכלו, ולקבל הגמול אשר בעולם הבא – לא נוכל לומר שתהיה כונה זו רעה, אכן לא נוכל לומר גם כן שתהיה היוזר טובה, כי עד שהאדם מתכונן לטובת עצמו, סוף סוף עבודתו לצרף עצמו. אך הכונה האמתית המצויה בחסידים אשר טרחו והשתדלו להשיגה, הוא שיהיה האדם עובד רק למען אשר כבודו של האדון ברוך הוא יגדל וירבה, וזה יהיה אחר שהתגבר באהבה אליו יתברך, ויהיה חומד ומתאוה אל הגדלת כבודו, ומצטער על כל שימעט ממנו, כי אז יעבד עבודתו לתכלית זה, שלפחות מצדו יהיה כבודו יתברך מתגדל, ויתאוה שכל שאר בני האדם יהיו כמו כן, ויצטער ויתאנח על מה שממעטים שאר בני האדם, וכל שכן על מה שממעט הוא עצמו בשוגג או באנס או בחלשת הטבע, אשר קשה לו לשמר מן החטאים בכל עת, כענין הכתוב (קהלת ז', כ'): "אדם אין צדיק בארץ אשר יעשה טוב ולא יחטא".

ודבר זה בארוהו בתנא דבי אליהו זכור לטוב. אמרו (אליהו רבה פ"ד):

כל חכם מישראל שיש בו דבר תורה לאמתו, ומתאנח על כבודו של הקדוש ברוך הוא ועל כבודו של ישראל כל ימיו, ומתאוה ומצור לכבוד ירושלים ולכבוד בית המקדש, ולישועה שתצמח בקרוב, ולכנוס גליות – זוכה לרוח הקדש בדבריו וכו'. נמצאת למד, שזאת היא הכונה המעלה שהיא רחוקה לגמרי מכל הנאת עצמו, ואינה אלא לכבודו של מקום ולקדוש שמו יתברך המתקדש בבריותיו בשעה שעושים רצונו. ועל זה אמרו (זהר, משפטים) איזהו חסיד? המתחסד עם קונו!

• אסור לאדם לחשוב
שלתפילתו אין ערך,
כי לכל אדם יש תפקיד
יחודי בתפילה על
הגאולה.

וְהִנֵּה הַחֲסִיד כָּזֶה, מְלַבֵּד הָעֲבוּדָה שֶׁהוּא עוֹבֵד בְּמַעֲשֵׂה מִצְוֹתָיו עַל
הַפְּנֵה הַזֹּאת, הִנֵּה וְדַאי צָרִיךְ שִׁיְצַטֵּעַ תְּמִיד צֶעַר מִמַּשׁ עַל הַגְּלוּת
וְעַל הַחֲרָבָן מִצַּד מַה שֶּׁזֶּה גֹרֵם מֵעוֹט כְּבִיכּוֹל לְכַבֹּדוֹ יִתְבָּרֵךְ, וַיִּתְאַוֶּה
לְגַאֲלָה לְפִי שְׂבָה יְהִי עָלַי לְכַבֹּד שְׁמוֹ יִתְבָּרֵךְ. וְהוּא מַה שֶּׁאָמַר
ה"תָּנָא דְּבִי אֱלִיָּהוּ" שֶׁהֵבֵאנוּ לְמַעֲלָה: וּמִתְאַוֶּה וּמִצַּר לְכַבֹּד יְרוּשָׁלַיִם
וְכו'. וַיִּתְפַּלֵּל תְּמִיד עַל גְּאֻלַּתָּן שֶׁל יִשְׂרָאֵל, וְהַשְׁבַּת כְּבוֹד שְׁמַיִם לְעָלְיוֹ.
לְאָדָם יֵשׁ אַחֲרִיּוֹת עַל מִצַּב הָעוֹלָם וּתְפִקִּידוֹ לַעֲשׂוֹת אֶת הַמוּטָל עָלָיו
לֹלָא הַתַּחֲשִׁבוֹת בַּתּוֹצְאוֹת תְּפִילָתוֹ.

**וְאִם יֹאמַר אָדָם: מִי אֲנִי וּמַה אֲנִי, סָפּוֹן, שֶׁאֶתְפַּלֵּל עַל הַגְּלוּת וְעַל
יְרוּשָׁלַיִם? הַמִּפְנֵי תְּפִלָּתִי יִכְנָסוּ הַגְּלוּיּוֹת וְתִצְמַח הַיְּשׁוּעָה? תִּשְׁוֹבֶתוּ
בְּצִדּוֹ, כְּאוֹתָהּ שֶׁשָּׁנִינוּ (תַּלְמוּד בַּבְּלִי, סִנְהֶדְרִין ל"ז, ע"א'): לְפִיכָּה נִבְרָא
אָדָם יָחִיד, כְּדֵי שֶׁכָּל אֶחָד יֹאמַר: בְּשִׁבְלִי נִבְרָא הָעוֹלָם! וְכִבְרַ נַחַת רוּחַ
הוּא לְפָנָיו יִתְבָּרֵךְ שִׁיְהִי בְּנֵיו מְבַקְּשִׁים וּמִתְפַּלְלִים עַל זֹאת, וְאָף שֶׁלֹּא
תַעֲשֶׂה בְּקִשְׁתָּם מִפְּנֵי שֶׁלֹּא הִגִּיעַ הַזְּמַן אוֹ מֵאִיזָה טַעַם שִׁיְהִיָּה – הִנֵּה
הֵם עֹשִׂים אֶת שְׁלֵהֶם, וְהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא שֶׁמֵּחַ בָּזֶה.**

